

VAHİY

Vüce Allah'ın insanlara ılastırmasının istediği mesajlarını peygamberlerine dislimsin dışında gizli bir yolla, Sıratlı bir şekilde bildirmesidir.

Metlüv (Okunan)

Kur'an-ı Kerim

Vahiy

Geliş Sekilleri

Gayri Metlüv (Okunmayan)

Hadisler / Sunnet

H2. Peygamber'in uyurken gördüğü sadık rüyalar.
→ Hicabır ayet ve sure bu şekilde inmemistir.

Kur'an Vahyi değil, ilahi vahye hazırlık safhasıdır.

Gebrail'in aslı suretinde göründerekt vahiy getirmesi → ilk vahiy

Gebrail'in görünmeden dengirak sesine benzer bir sesle vahiy getirmesi → mirac

H2. Peygamber uyrukken melegin görünmeksızın onun kalbine ilahi vahyi ilka etmesi;

Gebrail'in insan suretinde vahiy getirmesi → Dihye el Kelbi Suretiyle

Vahye Ait Bazi Terimler

Hadari → Yerlesik durumdayken gelen vahiy
Seferi → Yolculuk ve savaş sırasında gelen vahiy
Nehari → Gündüz inen vahiy

Leyli → Gece inen vahiy

Sayıfi → Kış mevsiminde inen vahiy

Sitoi → Yatağında iken inen vahiy

Fırosi → Veryüzünde iken inen vahiy

Ardi → Semoda iken inen vahiy

Sənai → Uykuda iken inen vahiy

Hurma ağacı

Kürk ve kılargo kemiği

Tahta levha

Vahyin Yazıldığı Malzemeler

- Taslar
- Parşömen
- Çanak - çömlek parçaları

Vahiy Katipleri

- Mekke'de → Abdullah b. Sad
- Medine'de → Ubayy b. Kab → Zeyd b. Sabit

YURJUN NÜUİ HzAMALARI

Levh-i Mahfuz'a innesi gaybi kondur.

Beytil İzzet'e innesi yakın semaya innesi → topa innesi

→ H2. Peygamber'innesi 23 yıl süren bir zaman diliminde indi. "Kur'an parca parça indirilmiştir."

"Tencind-i Kur'an" terimle ifade edilir.

KUR'AN'IN MUSHAFLASMA SÜRECi

H2. Peygamber'in eberlenmesi

1. KUR'AN'IN EZBERLENMESI

→ Sababenin ezberlenmesi

2. KUR'AN'IN YAZILMASI

H2. Peygamber Kur'an'ın sadice ezberlenmesi ile yetinmemis aynı zamanda onu yazdırılmış.

3. KUR'AN'IN TORPLANMASI (LEM)

* H2. Ebubekir zamanında olan Venome Savası nedeniyle Kurra sahabinin Şehit edilmesiyle Kur'an'ın cilt haline ömer → getirilme fikri ortaya atılmıştır. Kur'an'ın bir oraya toplanarak İam Zeyd b. Sabit başkanlığında bir heyet kurulmuştur.

4. Zeyd b. Sabit'in bu işin başına geçirilmesinin nedenleri

1. Uzun süre vahiy katılığı yapmış olması

2. Resulullah hayatı iken Kur'an'ın tamomunu toplamış olması

3. Kur'an'ın tamamını ezber bilmesi ve onu en güzel şekilde okuması

4. Zeyd'in kraatinin H2. Peygamber'in son orada Gebraille sunduğu kraat olması

5. Çok zeki olması

6. Müslümanların güvenini sağlamış olması

* Yanında Kur'an'dan ayetler bulunan herkeden bunları getirmeğini istemeleri onak su şartları koşmuslardır.

- Getirilen ayetler ezberlenmiş olacak

- H2. Peygamber'in mezarında yozulmuş olacak

- Buna en az İki kişi şahitlik edecekt.

* Kur'an bir oraya getirildikten sonra Tevbe Suresinin son İki ayeti ve Ahzab Suresinin 23. ayeti Hz. Hzeyme b. Sabit el Ensarı'nın yanında bulmuştur.

* İlk kez H2. Ebubekir zamanında Zeyd b. Sabit tarafından İki kapak arasında alınmış ve yordanmış bu Kur'an'a MUSHAF denilmiştir.

MURAKKIB DÜLÜMLÜKİ

AYET

4. Kur'an'ın 111. suresi
 * Kur'an Ho. Osman döneminde istinsah edilmiştir.
 * H2. Osman istinsah iin bir heyette bulunan isimler;
 1. Zeyd b. Sabit
 2. Abdülkhan b. e2-2übejr
 3. Said b. el As
 4. Abdurrahman b. Hanis

* Heyet su prensiplere göre calismistir.

- H2. Ebubekir 2amanında toplanan mushaf esas alınacaktır.
 1. Arza-i Ahire (H2. Peygamberin son arda okunmuş olduğu bir harf)

diktate alınacaktır. Geriye kalan 6 harf alınmamıştır.

İktihat olması durumunda Kurayş lehuesi diktate alınacaktır.

1. Özel not ve kayıtlar mushaflara yazılmayacaktır.

* Bir nüsha Medine'de kalmıştır → "MUSHAFUL İMAM"

Bu mushaflara uylayan özel mushaflar imha edilmiştir.

İstinsah edilmistiir.
 Terim olarak; surelerin içinden bazından sonundan ayrılmış olan bir yada birkaç cümleden oluşan kelendir.

Sözlükte; 12. oalk işaret, burhanı emre, olamet anlamlarına gelir.

Takılık olmak, surelerin içinden bazından sonundan ayrılmış olan bir yada birkaç cümleden oluşan kelendir.

* Ayetlerin tertibi vahye göre belirlenmiştir, tevkifdir.

* Kur'an'ın ilk ayetleri Alâk Suresi ilk 5 ayet, son iinen ayetler konusunda görüş farklılığı vardır.

Maide 3, Nâsr 1-3, Bakara 278, Nîsa 176, Bakara 281

* Besmelenin ayet kabul edildiip edilmesi, hurufu multattan müs-

takıl bir ayet söyleip söylememesi gibi konulardan dolayı Kur'an'

daki ayet söyleşi konusunda çeşitli görüşler vardır. İhtiyaçlı

Genel görüşe göre 6236 ayet bulunmaktadır.

* Nâml Suresi 30. ayette besmele geçer ve ayet kabul edilir.

* Tevbe Suresi haria tüm surelerin basında besmele vardır.

Kur'an'ın en uzun ayeti mudayene ayeti derilen Bakara Suresi'nin 282. ayetidir. Borular hukukundan bahseder.

5. KUR'AN'IN HARKELENMESİ VE NOKTALANMASI

- Ebul Esved ed Düeli → Nokta şeklinde hareke işaretleri kaymıştır.
 Yahyo b. Yamer } → Bazı harfleri ayırmak iin noktalar kaymıştır.
 Nasr b. Asım Halil b. Ahmed } → Bugün ki harekeleri -fetha, damme, kesme, sükun - kaymustur.

KUR'AN'IN İSIMLERİ

- * El Kitab * e2 Lîkar
 * Ümmü'l Kitab * El Hûda
 * El Furkan * Es Sîra
 * El Mesâni * Es Sîde
 * En Nur * El Hak

KUR'AN'IN ÖZELLİKLERİ

1. H2. Peygamber'e vahiyle indirilmiştir.
2. Tevâtiir yoluyla nakledilmiştir.
3. Muhafizlara yazılmıştır.
4. Tilavetiyle ibadet edilen bir kitabıdır.

@bidikabci

④ bidikabci

MİSAFFİRHANE

1. İmzalı
 2. Tescili
 3. İmzalı
 4. İmzalı
 5. İmzalı
 6. İmzalı
 7. İmzalı
 8. İmzalı
 9. İmzalı
 10. İmzalı
 11. İmzalı
 12. İmzalı
 13. İmzalı
 14. İmzalı

Nâml
 Necm

Secde Ayetleri

Okunması veya dinlenmesi halinde secde edilmesi gereken ayetttere secde ayeti denir. Bu sebeple yopilan seccede seccesi denir. Tilavet seccesi: Hanefilerde sıçiptir.

Kur'an'da 14 surede secde ayeti vardır.

1. Araf 7/206
2. Rad 13/15
3. Noh 16/49
4. İsra 17/107
5. Meryem 19/158
6. Hac 22/118
7. Furkan 25/160
8. Nâml 27/125
9. Secde 32/115
10. Sad 38/124
11. Fussilet 41/137
12. Necm 53/62
13. İnsitâk 84/21
14. Alâk 96/19

④ bidikabci

Sözlükte yüksek rütbe, menkı, şeref, yükssek kina onamlarına gelir. Terim olarak; ayetlerden meydana gelen bası ve sonu bulunan müstakil Kur'an parçası demektir.

Surelerin en uzunu 286 ayetti olan **Bakara Suresi**
en kısası ise 3 ayetti olan **Keser Suresidir.**

Bütün halinde inen ilk sure **Fatiha Suresi**

Bütün halinde inen son sure **Nasr Suresi**

Kur'an'ın surelere aynılması tekfifidir, valye deyinir.

Surelerin tertibi konusunda farklı görüşler vardır.

Surelerin tamamının tertibi Hz. Peygamberle deyinir. (Tekfifi) üçgenlik

Bir kımı tekfifi bir kımı sahabenin icihadi ile olmuştur.

Surelerin tasnifi uzunluklanna göre yapılmıştır.

1. Sebut Tuvel → En uzun 7 sure

Bakara, Ali, İman, Nisa, Maide

Enam, Araf, Enفال, Tevbe

2. Mi'un → Ayet odedi yüz civarında olan surelerdir.

3. Mesani → Ayet odedi yüzden az olan surelerdir.

4. Mutfassal → Kaf başından Nas sonuna kadar olan kisa

Kur'an'da 114 sure vardır. Übey b. Kab'a göre;

87 si Metki, 27 si Medenidir.

Metki Surelerin Özellikleri

İçinde "Kello" lâfzi olan

Secde ayeti ihtina eden

Bakara haric Adem ve İblis kisisi olan

Bakara ve Ali iman haric huruf-u mukatta bulunan

Bakara haric Peygamberlerin ve gecmiş milletlerin kissaları olan

Bazı istisnalar haric "ey insanlar" ibaresi bulunup, "ey iman edenler" ibaresi bulunmamıştır.

Muhtevası olarak; kisa ve veciz bir anlatma sahip, Allah, ahiret, iman, cennet-cehennem tasvirleri bulunan, iyi akıl ve doğru yolda olmayı teşvik eden, tevhidi vurgulayan, şırke ve putperestlige karşı olan, kasımların (yemin) olduğu surelerdir.

@abidikabci

© 1999-2009

CÜZ

HIZB

KUR'ANIN OKUNMASI

Kur'an'ın 30 o bölünmüş parçalarından her birine verilen ismidir. Her 20 soyfaliq bölüm

CÜZ

HIZB

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

KUR'ANIN OKUNMASI

- Ankabut haric münafıklardan bâhsedilen terim olarak; ayetlerden meydana gelen bası ve sonu bulunan müstakil Kur'an parçası demektir.
- Cihoda 12'in veren ve cihad hükümlerini açıklayan.
- Hudud ve miras paylaşımından bâh seden.
- Seriâtin konulması ve uygulanmasına yönelik esaslar vardır.
- Ibade, muamelat, cemiyet ilişkileri, cihad konuları vardır.
- Ehlî Kitâb'ı, imana davet eden, münafıkları ikaz eden, doğru yola uğraşan surelerdir.

YEDİ HAQE MESELESİ / EL-EHRUFUS SEBA

İhtilaflı bir konudur. Kırk civarında głids vardır. Basıları:

1. Arap kabilelerinden mes'hur olan yedisiñin lehâesidir.

2. Mes'hur 7 imamın kimatıdır.

3. Aynı manaya gelen 7 farklı kelimedir.

4. Yedi vecihtir.

5. Emir, nehiy, helal, haram, muktem, mütesabih, emsal konularını ifade eder.

6. Kur'an'ın bazı kelimeindeki okuyus farklılığını sebep olmaz.

KIRAAT İLMI

* Kur'an kelimeleri üzerinde med, kasr, hareke, sükun, nokta ve İhab yönünden farklı okuyuslara denir.

* 10 kiraat imamının kiraati → Kiraat-1. Azere

* Bugün müslumanların uygulugu Asım kiraatinin Hafs rivayeti ile okur.

KUR'AN'IN OKUYUS ŞEKKLERİ

TAHKİK → Her bir harfin hakkını tam vererek okumaktır.

HADR → Tecvid ve kaidelerine yukarıda hâzır şartla okumak.

TEHDE → Teknik ile hadr arasında orta bir yol izleyerek okumak.

HEZREME → Tecvid kaidelerinin göz ardı edilip, harfleri birbirine katarak çok süratli okumak.

TERTİP → Acele etmeden onaya onaya okumak.

* Tahkik talim iain, tertil tefekkâr iinindir.

İÇİN

- * Kur'an oyeterlerini Arap dili ve edebiyatı açısından tahlile tabi utup kastedilen manayı tespit etmektedir.
- * Tefsir ilmi, Arap dili ve belagati ile ilgili bütün oruçları sullanarak ve oyeterleri çevreleyen her şartı dikkate alarak Allah'ın muradını ortaya koymaya çalışmaktadır.
- * Sözlükte ; kesfetmek, ortaya çıkartmak, beyan etmek, açıklamak, inlasıllır hale getirmek onamlarına gelir.

TE'VİL

- + Ayetin lofzi tahlilinden sonra ortaya çıkan manasını - makulüd ve kuvvetli delillerle desteklemiş olmak şartıyla - muhtemel manalarından bağılmına en uygun olana çevirmektedir.
- * Sözlükte aslina dönmet anlamına gelir.

Te'vilin Şartları

- . Tevíle esas alınan mano, lafzin mutemel yoluyla da olsa kendisine delalet ettigi mandalardan olmalıdır.
- . Yapılan tevil manası açık bir nassa muhalif olmamalıdır.
- . Lafzin ilk akla gelen zahrini manasından alınıp başka manaya aktılmasına elverişli dini bir delile dayanmasızdır.

Tevilin Özellikleri

- BEYANI**
- Trap dilinin kuralları
zihinde anlamlar üremektir. Subjektif
- Nassları akın ve dilin örfi kullanımını gerçekleştirirken kalbine sevgi, kaf ve ilham yoluyla olur. (İbnü'l-Büyud → Fasıl Mabk)
- BURHANI**
- Tasavvut erbabının kalbine sevgi, kaf ve ilham yoluyla doğan bir bilgi türündür.
- IRFANI**
- Bir sözün manasını tam olarak değilde biraz noksasyayla ifade etmek demektir.
- * İlk Türkçe meal çalışması En eski Kur'an meali Samanoğlu Emiri Mansur b. Nuh tarafından yapılmıştır. (Farsça)
- TEFSİR VE TEVİL ARASINDAKI FARKLAR**
- Tefsir peygamberinizi ve sahabeden gelir, kesindir. Tevil kesinlik ifade etmez.
- Tefsir oyeterlerin lofzlarında, tevil ise manalarında genellikle tek bir anlam, tevilde yorumu açık olması nedeniyle birçok anlam vardır.
- * Tefsir lofzların zahiri manalarını, tevil ise içsel anlamlarını ortaya çıkarır.
- * Tefsir İlahi beyanlara, tevil ictihadlara dayanır.

TERCÜME

Bir sözin manasını diğer bir dilde dengi bir tabir ile önen ifade etmektedir.

LAFZI(HARFI) TERCÜME

④ Tercüme edilecek olan metindeki her kelimein birer birer ele alınıp onların yerine gelebilecek diğer dildeki lafızların gözen geçirilip yerine konması şeklinde yapılır.

TEFSİR VE TERCÜME ARASINDAKI FARKLAR

- * Tercümede örfi uygunluk bulunurken, tefsirde böyle bir kural olmaz.
- * Tercüme asıl gibidir, Tefsir ise aslin açıklamasıdır.
- * Tercümede daha fazla izah yok iken, Tefsirde geniş izahlar bulunur.

MEAL

- * Bir sözün manasını tam olarak değilde biraz noksasyayla ifade etmek demektir.
- * İlk Türkçe meal çalışması En eski Kur'an meali Samanoğulları Tarafından yapıldı.

MÜFESSİS

Kur'an, başından sonuna kadar oyet oyet ele alıp belli bir yöntemle açıklamaya Galisan kişi demektir.

MÜFESSİRLİĞİN KİTRİLERİ

- Nüzul sebeplerini bilmeli
- Keskin zeka ve muhakeme gücüne sahip olmalı
- Arap dilini çok iyi bilmeli
- Sunneti iyi bilmeli
- Tefsir yaparken sahi bir maksadı yada beklenisi olmamalı
- İçinde yasadığı toplumu ve toplum meselerini bilmeli.
- Kur'an-ı Kerim etkin bir bakış açısından ele alınmalıdır.

TEFSİRİ TERCÜME

Tercüme edilecek olan metindeki gaye ve maksadın güzel bir şekilde ifade edilmesidir.

Mücmel → sözün sahibi tarafından bir açıklama yapılmadıca kendisiyle neyin kostedildiği anlaşılmayan lafızdır.

Tebyin → bu mücmeli açıklanır, beyan etmektr.

* Hz. Peygamber'in açıkla dığı nossoların başında oğlam, gayb
yaratılış, Leder, kıyamet vb. konular üzerine ayetler gelir.

* mücmel ifade → kalplerin poslanması tebyini

→ nedeninin işlenen günahlar olduğu

2. MÜBHİMİN TAFSİLİ

Mübhem → insanı melek ve cin gibi varlıkların, bir topluluk ya da kobilenin, bir kelime ve nitelenmenin Kur'an'da açık degilde ismi işaret, ismi mevşiller, zamirler, cins isimleri, belirsiz zaman zarfları ve belirsiz mekan isimleriyle zikredilmesidir.

Tafsil → mübhem lafızların anlam bakımından belirsizliğinin ve anlasılmazlığının ortadan kaldırılmasıdır.

mübhem ifade → orta namaz
tafsili → ikindi namazı

3. MUTLAKIN TAKİDİ

Mutlak → Herhangi bir lafın anlamıyla kayıt altına alınması yani sınırlanılmamışdır. -geniş anlam-

Takid → Mutlak olan Kur'an ayetlerinin Hz. Peygamber tarafından sınırlanılması, belirgin hale getirilmesidir. mutlak ifade → hırsızlık yapının elinin kesilmesi; tokyidi → elin hangi el olacığı ve nereden kesileceği

Müşkil → Kur'an'ın bazı ayetleri arasında ihtilaf ve tezat gibi göninen hususlardır. Tavzih → örenen ihtilaf ve zıtlığın giderilmesidir.

NEBEVİ TEFSİRİN İŞLEVİ

► TEBİN: Kur'anı nasıları gerektiği şekilde açıklamasıdır. Sünnet Kur'an'da var olan ama anlasılmayan bazı hususları açıklatmıştır. Lekâtin hangi maddelerden ne miktarda verileceği, vasıyet sinirinin belirlenmesi, Mazeretsiz onu bozan kişinin yerine getireceği kefalet. Kadınların adet döneninde kilanmadıkları namazların durumu.

Hz. Peygamber'in gerektiği durum ve şartlara göre hükümleri koymasıdır.

1. Neseb açısından haram olan zeyn sürtünme yoluyla
 2. Beş vakit namazın ne zaman ve nasıl kılınacağı,
 3. Vitr namazının vacip oluru
 4. Oruç bozun ve bozmayan durumlar
 5. Zekâtın kimlere faz olduğu
 6. Bayrak annenin mirası
- Fuğlu sorbas eden zeyn azında haram olacağı wususu

SAHABE DÖNEMİ TEFŞİRİ

1. Kur'an'ı ayet ayet bastan sona tefsir etmemislerdir.
2. Tefsirleri daha çok garip, mügâl, mübhem, müşkil, mücmel lafızlarla sınırlıydı.
3. Ayetlerin nuzul sebeplerini açıklamışlardır. Onların en önemli özelliği ayetlerin inmesine sebe卜 olan olaylara sahit olmuşlardır.
4. Sahabiler arasında zaman zaman bir kism ihtilâflar ortaya çıktı. Ancak bu ihtilâflar tezat ihtilâfi olmayıp tenevî - cesitilik - ihtilâfiydi.
5. Ahkam ayetlerinden hüküm çıkarmamışlardır.
6. Tefsir bu dönemde henüz tedvin edilmemiştir.

Sohabinin Tefsirde Müracaat Ettiği Kaynaklar

- * Kur'an'ın Kur'an ile tefsiri
- * Kur'an'ın Sünnet ile tefsiri
- * Siirle isti'shad etmek
- * Yahudi ve Hristiyan kültürleri
- * Kendi iştihadları

@bidikabci

ONDE GELEN SAHABI MÜFESSİRLER

ABDULLAH B. ABBAS

- Hz. Osman'ın hilafeti döneminde hac emiri
H2. Ali döneninde Bosna valisi olarak görev yapmıştır.
- Peygamberimiz onun için "Allah'ım ono Kur'an'ı öğret, onu dinde fakih bil" diye dua etmiştir.
- Mekke Tefsir ekoloğunu kunuşusudur.
- Hibrul ümme (ümmetin bilgini)
Tercümanlı Kur'an (Kur'an'ın Hz. Peygamberden sonra gelen en yetkili müfessiri)
- Gök hadis rivayet eden (mâsîrûn) sahabilerindendir.

ABDULLAH B. MESUD

- Hz. Ömer'in halifeliği zamanında Kufe kadılığı ve Beytül Mal idaresi görevini üstlenmiştir.
- Kufe tefsir ve fikih ekoloğının kurucusudur.
- Hadis, tefsir ve fikih ilminde bir otorite kabul edilir.
- Özel bir mushaf yazan çok az sayıda sahabiden biridir.

UBEY B. KAB

- Medine'de Allah Resûlü'ne ilk vahiy katipliği yapmıştır.
- Medine tefsir ekoloğının kurucusudur.
- Kiroatte otorite idi.
- Kur'an'ın nüzûlunu takip ederek gelen vahyeleri hususi bir şekilde cemetmiştir.

ALI B. EBI TALIB

- Hz. Peygamber'in vahiy katiplerindendir.
- Tefsir, hadis ve fikih alanındaki bilgileryle otoritedir.
- Özellikle oklam konusunda Hz. Peygamber'in aşıklamalarını iyi bilmektedir.

TABIUN TEFSİRİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ

- * Kur'an baştan sona tefsir edilmeye başlanmıştır.
- * Kelime açıklamaları yanında geniş fizi izahları, ayetlerden istinbat ve istidlal yoluyla aktarılan hikâyeler ve tarihi bilgiler de yer almıştır.
- * Ehli Kitap olmalarına çokca başvurulmuştur. Bu nedenle israliyat denilen gayrı İslami ilimler daha çok bu dönemde Kur'an tefsirine girmiştir.
- * Ahkam ayetlerine yörenlik geniş izahlara yer vermişlerdir.
- * Etiklesme bu dönemde olmuştur.
- * Bozen kıyas metodunu kullanmışlardır.
- * Tefsir bu dönemde henüz Tedwin edilmemiştir.

ETBAUT TABİİN DÖNEMİ TEFŞİRİ - Tefsirin Tedwin-i

- MUKATİL B. SÜLEYMAN → et Tefsirul Kebir**
- * Tedwin döneminde kaleme alınan ilk Kur'an tefsirlerinin ortak özelliği hepsinin filologik yönü dilbilimsel tefsir olmalarıdır.
 - * Kelimelerin anlamları üzerinde çokca durulmuştur.
 - * Kur'an'a dar nakilleri bir araya toplayarak onu baştan sona tefsir eden ilk kişi Mukatıl b. Süleyman'dır.

SÜFYANUS SERVİ → Tefsîrus Servî

- Ayetlerin tamamını değil bir kısmını tefsir etmiştir.
- Ley ile tefsirden uzak durmus, israiliyata da esti. Arap tilâyle istihadda bulunamamıştır.

YAHYA B. SELÂM → Tefsîru Yahya

- Ansiklopedi mühîyetindedir.

YAHYA B. İYAD EL-FERRA → Meani'l Kur'an

- Lügat ve gramer çalışmalarında müracaat edilen başlıca kaynaklardandır. Bilinmegen kelimeleri makâmî olmakla birlikte, makâmî olmayan kelimeleri makâmî olmakla.

EBU UBEYDE → Mezozi'l Kur'an

- Eski Arap tilâyle istihadda bulunmuştur.
- Yazıldığı dönemde en büyük nahi bilgini dir.
- Sözcüklerin sırf ve nahi yollarını ele almıştır.

ABDUREZZAK B. HEMMAM → Tefsir

@abdikobaci

RİVANET TEFSİRLERİ → Kur'an'ı Kur'an, Hz. Peygamber'in sunneti ve selefîn açıklamaları ile tefsir etmek

Meşur / Nakîl tefsirde denilir.

Meshur olan Rivayet Tefsirleri

Toberi → Cami'ül Beyan

Suyuti → ed Dürrü'l Mensur

İbn Ebi Hatim → Tefsirul Kur'anil Azim

Semerkandi → Tefsirul Kur'anil Azim

Soleibi → el Kest' ve'l Beyan

Begavi → Mevlîmut Tenzil

İbn Kesir → Tefsirul Kur'anil Azim

Es Sealibi → el Cevahînîl Hisâb

DİBÂNET TEFSİRLERİ → Sadece rivayetlere bağlı kalmaşıp dili, edebiyatı, mantık, kûyos ve başka ilmîlerle dayanılarak yapılan tefsirdir.

Rey / Akli tefsirde

Dirayet Tefsiri Alanında Eserler

Zemâhseri → el-Kessaf

Razi → Mefatihul Gayb

Kadi Beydavi → Envarut Tenzil

Nesefi → eMedarîkut Tenzil

Ebu Hayyân → el-Bahrul Muhit

Hatîb Sirbîni → es-Sîracâl Münîr

Ebu Suûd → İrsadul Akli's Selîm

Alusi → Ruhul Meani

Resîd Rûza → Tefsirul Menâr

Elmalî Hâmid Yâzîr → Hak Dîni Kur'an Dili

Maturidi → Tevilata'l Kur'an

VÖNTEM

BAKIMINDAN NİTEÜKKLERINE GÖRE

TEFSİR EKOLLERİ

GAĞDAS TEFSİR EKOLLERİ

KONULU TEFSİR EKOLLERİ

BİLİMSEL TEFSİR EKOLLERİ

İCTİMAİ TEFSİR EKOLLERİ

KLASİK TEFSİR EKOLLERİ

1. MEZHEBİ / KELAMI TEFSİRLER

→ **MUTEZİLLİ TEFSİR :**
- Akla yoğun şekilde önem veren, akli önde planda tutan bir ekoldur.

- Mutezile'nin bes ilkesinin etkisi genellikle Kur'an tefsirini özellikle Tevhid ve Adalet ilkesine göre temellendirmektedir

* Zemâhseri → Kessaf

@bidikabci

→ **SİA TEFSİR :**
- Tefsirde tek yetkin unsur imamîn Kur'an'ın zâhir ve batın bilgisine sadece imamlar sahip olduklarından imamların tefsirine riayet ederler.
- Zâtîni yorumdan 2iyade batını yorumu benimseler.
- Kur'an'ın sahabî tarafından tahrit edildigine inanırlar.
- Ehli Beyt disinde Hz. Peygamber'den gelen sahîk haberleri yûdurma diyecek kabul etmeler.
* Kummi → Tefsirul Kummi

→ **HARİCİ TEFSİR :**
- Kur'an metninin sadece lafz yönünü öneşerler.
- Tefsir ve tevile ihtiyac olmadığını belirler.
- Ancak kendî görüşlerini yansıtabak ve isbat edecek konularda 2orlama tevillerden kaçınmazlar.

② bidikabci

2. İSARI TEFSİRLER - TASAVVUFİ-
Ayettlerin zâhîri manalarından 2iyade mutasavvîfîn kest ve ilham yoluya elde ettikleri bilgiyle yorumlamasını ifade eder.
Bir onlonda metnîn batını onlaminin kesfidir.

İSARI SUFI TEFSİRİ

NÂZÂZİ SUFI TEFSİRİ

Felsefîlesmis

nâzâzî

tasavvuf

Ayetlerin mutasavvîfları ilham ve kest yoluya elde ettikleri ve zâhîri manaya ters düşmeyen batını bilgiyle tefsir edilmesidir.

eklinin nazarîyelerini desteklemek için ayetttere getirilenler batını şâksi yorumlardır.

Önemli isan Tefsirler
Tûsteri → Tefsirul Kur'anil Azim
Sûleimi → Hâkîkât Tefsir
Küseyri → Letaifü'l İzarât
Necmûddîn ed Dâye → Bohrul Hâkîk ve'l-meanî
Nîmetullah Nakîvâni → el-Fevâtihû'l İlâhiyye
İsmail Hâki Bursevi → Ruhul Beyan

Tüsteri → Tefsirul Kur'anil Azim

Sûleimi → Hâkîkât Tefsir

Küseyri → Letaifü'l İzarât

Necmûddîn ed Dâye → Bohrul Hâkîk ve'l-meanî

Nîmetullah Nakîvâni → el-Fevâtihû'l İlâhiyye

İsmail Hâki Bursevi → Ruhul Beyan

@bidikabci

S. FİKİH TEFŞİR - AHKAMÜ'L KUR'AN-

Kur'an'daki ibadet, muamelati, ıskulat ile ilgili amele yönelik ayetleri yorumlar.

Kur'an'da ibadet ve hukukla ilgili ayettelere "ahkam ayetler" denir.

Bazi Ahkam Tefsirleri

i. imam Sofi → Ahkamül Kur'an

Tahavi → Ahkamül Kur'an

Cessas → Ahkamül Kur'an

İbnü'l Arabi → Ahkamül Kur'an

Kurtubi → el Cami li Ahkamül Kur'an

Sabuni → Revaibül Beyan

GAĞDAS TEFŞİR EKOLLERİ

1. KONULU TEFŞİR EKOLÜ

Kur'an'daki bir konuya Kur'an'ın temel hedef ve ilkelelerine uygun olarak belli usuller çerçevesinde bütüncül tefsir edilmesidir. Konuya bütüncül bakış hata yapma ihtiyalini ortadan kaldırmak, azaltmak istemislerdir.

2. İCTİMAİ TEFŞİR EKOLÜ

Kur'an'ın mesajını doğrudan bütüncül olarak insanlara ulaştmayı, ve toplum daki sosyal, siyaseti ve kültürel sonunlara Kur'andan çözüm üretmeyi amaçlayan tefsirlerdir.

Fefsirde donanıkluğunu, durgunluğunu azmayı, yosunan uguda ortaya çıkan problemlere Kur'an çerçevesinde çözümler üretmeyi, taklit ve geri kalmışlık batığına düşen ümmeti İslah edip yeniden yükseltmeyi amaçlar.

Kur'an'ın ve İslam'ın akla öne verdigini öne çıkarmaya çalışır.

İlk çıktıgı yer Muşridir. İlk temsilcisi ise Muhammed Aksun'tur.

ictimai Tefsirler

Muhammed Abdurrahman → Tefsirul Menar

Resid Rıza → Tefsirul Menar

Seyyid Kutub → Fi Zilalil Kur'an

Mustafa Menagı → Tefsirul Menagı

S. DİLİMSEL TEFŞİR EKOLÜ

Kur'an'daki evren, insan ve canlılarda ilgili KENNI ANETLERİN pozitif bilimlerin verileriyle tefsir edilmesidir.

En önemli temsilcisi Gazzalidin → İhya ve Cevahirul Kur'an Fahreddin Razi → Mefatihul Gayb : kenvi ayetleri yazadığı dönemin bilimsel nizâne ve gânslerine göre tefsir etmiş

4. EDEBİ TEFŞİR

Kur'an'ın dil, belagat, içaz ve lafızların anımlarına yönelik yapılan tefsirlerdir. Kur'an'ı sırf edebi açıdan inceleyen @bidikabci

* Kurucusu Emin el Huli'dir.

5. TARİHİ TEFŞİR

Kur'an'ı tarihi yönden araştırmaya yönelik araştırmacılar, Kur'an'ın nüzzü sırasına göre tefsir edilmesini amaçlamışlardır.

* En önemli temsilcisi Fazlur Rahman'dır. Kur'an'daki hükümler indiği zaman için geçerlidir, sonrasında kapsama gerekçin savunup Kur'an'ın evrensel olmadığını söyleler.

6. LÜGAVİ TEFŞİR

Konu olarak Kur'an dilini ele alan ve filolojik yıldan Kur'an'ı inceleyen lâfiżların ve cümlelerin delaletini, Kur'an'ın solubunu, dil inceliklerini, Kur'an metnindeki iç bütünlüğünü dikkate alan tefsirlerdir.

Gâribü'l Kur'an → az kullanılan, bilinmeyen kelimeler @bidikabci

7. İLHADI TEFŞİR

İihad felsefeci: Alteim Islam dinini yirmek, zarar vermek için fâdi tevillerde bulunarak yozulan tefsirlerdir.

KUR'AN İLMIKLERİ

KUR'AN LAFIZLARINA DAİR İÜMLER

TEMEL VE VAN ANLAMLI LAFIZLAR

HAKIKAT → Bir kelimenin dilde konduğu ilk ve temel anlamında kullanılmıştır.

MECAZ → Kelimenin hakiki anlamıyla arasındaki bir ilgiden ve hakiki anlamın kastedilmesine engel olan bir konudan dolayı hakikat anlamı dışında başka bir manada kullanılmıştır.

İSTİARE → Benzerlik olasından ve hakiki anlamın kastedilmesine engel bir konuden dolayı kelimenin hakiki anlamının disinda kullanılmıştır.

MECAZ-1 MÜRSEL → Alakası benzerliğinin disinda bir şey olan ve bir konudan dolayı, hakiki mananın disinda bir manada kullanılan lügvi mecaz çeşididir.

KINAYE → Bir sözcük hakiki mananın da kastedilecek şekilde, hakiki anlamın disinda bir anlamda kullanılmaktır.

TESBİH → Belli bir maksat için aralarında ortak bir nitelikten dolayı, bir şeyi başka bir seye benzettirmektir.

DAR VE GENİŞ ANLAMLI LAFIZLAR

HÂSS → İlk vaizde tek bir manaya veya sınırlı sayıdaki fertlere delalet eden lafıdır.

Âmm → Bir kullanımında sıkça anlamına uygun olarak bütün fertleri istisnasız bir şekilde kapsayan lafıdır.

1. ÜSLUBUL KUR'AN

Berek kelimelein secimi gereke cümle yapısında Kur'an'ın kendine özgü anlatım tarzıdır.

Kur'an'ın üslub özellikleri:

1. ses nizamındaki akenk
2. lafız ve mana dengesi
3. aynı anda farklı seviyelere hitap etmesi
4. tonuların içe içe bulunması
5. beyan tarzının çeşitliliği

@bidikabci

2. İLMIKLERDEKİ KUR'AN

Mübhem → İşimleri doğrudan zikredilmeyip ismi-i mensul, zamir, kişiye, lâkâf ve sıfatla kaplı bir şekilde ifade edilen lafır demektir.

Mübhematin Kur'an'da Ver Almasının Sebepleri

1. ifade zenginliğini sağlamak
2. Kendisinden 852 edilen sâhi yükseltmek
3. Hosa gitmeyen bir varîfla muhatabı takdir etmek
4. Faîl meşhur olduğu için açıklama cihetine gitmemek
5. isim belirtilmesinde önemli bir faydanın olmaması

A2 Kullanılmış 'forkî' lehce ve dillerden alınması sebebyle anlamı herkes tarafından bilinmeyen ve Arap şiir ve edebiyatına bosvuruularak veya sâzâklere basınlarak anlasılabilen kapalı lafızlardır.

3. GARİBUL KUR'AN

Vücûh → Bir kelimenin farklı ayetlerde farklı anamlara gelmesi * Örneğin; "el-Hûdâ" kelimesi, Kur'an'da 17 ayrı anlamda kullanılmıştır. → Beyan, Din, iman, Kur'an, Tevrat vb.

* "et Tagut" → şeytan, put, her türlü kötü şey için kullanılan * Salat, Rukn, 2ân, Ümmet ve Ayn, Rahmet kelimelerde vâcuhtu Nezâir → Bir çok farklı kelimenin aynı manayı ifade etmesi Örneğin; Cehennem → Nâr, Sakar, Hütame, Cahim,... Cennet → Adn, Danûl Selam, Darul ikame,... Kiyamet → Gasiye, Karia, Vakia, Sâhha, Yemûd din...

5. AKSAMUL KUR'AN

* Kur'an'daki yeminler demektir. 15 surenin başında bulunur. * Arapların hayatımda yeminin önemi büyükter. Bundan dolayı Kur'an da üzerine yemin edilen seyler → Allah, melekler, Kalem, yıldızlar, güneş, ay, feci, şafak vakti, kuşruk vakti, gece-gündüz, deniz.

Kur'an'da yemin edenler → Allah, peygamberler, Habil ve Kabil, Fırenur mümînler, cehennem ehli, Adem-Havva, Hz. Meryem, şeytan

Kademlein Kur'an'da Ver Almasının Sebepleri

1. Araplarda yeminin önemli bir rolünün olması
2. Hakikatin vurgulanmasını tekit etmek için
3. Üzerine yemin edilen varlığın kymetini ve önemini göstermek için
4. Muhatapların dikkatlerini çekmek için

@bidikabci

NUKAN IN ANLATIMI İLE İLBİLLİ İLİMLER

1. MÜTESABİHİL KUR'AN

Muhkem → manas, kolayca anlasılabilen, tek bir anlama sahip ayet

Mütesabih → birçok manaya ihtimali olan ve bu manalardan birini tayin edebilmek için harici bir delile ihtiyacı olan ayet

Mütesabılık; lafızdır, manada, lafız ve mananın her ikisinde de olabilir.

2. HURUF-1 MUKATTA'A - Kesik Harfler-

Bazı surelerin başında bir kac harfin birleşmesinden meydana gelen rumuzlardır.

Tam bir ayet olup olmadıkları ihtilafı olan bu harfler, 27'si Mekki, 2'si medeni olmak üzere 29 surenin başında bulunur.

Huruf'lu mukatta'a'yi hece harfleri olarak gören alimlerin görüşleri

Basında bulundukları surenin isimleridir. Kur'an'ın isimleridir.

İki sureyi birbirinden ayırmaya izlevi gönürler.

Kur'an'a dikkat etmek için kullanılmıştır.

Ebed hesabıyla bazı öremeli olayları işaret ederler.

Münferid harflerdir. Amaç müsniklerin diktatını getirmektir.

3. İCAZUL KUR'AN

Sözlükte icaz kelimesi aciz bırakmak, kararlı ve aaimli olmak,

yaptığını iyi yapmak gibi manalara gelir.

Bir seyin benzerini yapmaktan muhatibı aciz bırakın olagan

üstü duruma, harikulade ise mucize denir.

► icazul Kur'an; Kur'anın mucizeviligini konu edinen tefsir ilmidir.

► H2. Peygamber Kur'an mucizesi ile müsniklere 3 şekilde

meydan okumustur. Bu meydan okuma ayetlerine TEHANDİ

ayetleri denir.

→ Kur'an ile meydan okuma

→ 10 sure ile meydan okuma

→ 1 sure ile meydan okuma

► SARFE TEORİSİ : Arapların Kur'an'ın bir benzerini getirebilecek edebi yeteneklerinin olduğu ancak buna Allah tarafından izin verilmemiği ve engel olundugunu savunan teoridir.

Mutezili imam İbrahim Nazzam'a ismed edilir.

4. MÜSKİÜL KUR'AN

Ayetler arasında ilk bakışta varmış gibi görünen celişki vəhminin ortadan kaldırın bir Kur'an ihmidi.

Ayetler arasında celişki vəhminin doğmasının nedenleri

1. Ortaya çıkan huküm, cəsiti zekillerde gəndəğü iün

2. Konu farklılığı

3. Fülin farklı yönlerine işaret edilmişsiyle ortaya çıktıabilir.

4. Həlkat ve mezaç ayrimına dikkat edilmemesi

5. Cəsiti vecihi olusan farklılıklar

5. MECAZUL KUR'AN

Mecaz; kelimenin həkimi anlamıyla arasındaki bir ilgiden ve həkimi onlamın kosdedilməsinə engel olan bir karinənən dolayı həkimi

onlamı disinda başka bir manada kullanılmışdır.

Kur'an'da mecazın varlığı tartışmalıdır.

6. MÜNASEBETÜ'L KUR'AN

Ayet ve sureler arasındaki mana ilişkisini ortaya koyar.

► Siyak ve Sibak → Bir ayetin kendisinden önceki ve sonrakı -sonra- ayetlerle dəstərdə anlaşılmışına denir.

7. FEZEİÜ'L KUR'AN

Kur'an'ın istinləklərinin onun tamomini veya bazı sure ayetlerini təqribən okuyan, öğretən, dinleyen, ezberleyenlərlə hükmüllərinə görə amel edenlerin kazancası sevəolanı, bazı sure yahut ayetlerinin sıfali olusuna dair ayet ve hadislerde verilen bilgileri ifade etmək işləri kullanılır.

8. EMSALÜ'L KUR'AN

Kur'an'da mesel, istiare, təsbih, temsil veya kinaye yoluyla anlaşılması zor olan bir durumu, bir nüfədi, bir nəsihati veya bir kissayı

aktı ve hissi düzeyde açıklama bacarıdır. Temsili anlatımda denilir.

Mesel → Özdeyiş ve atasözü gibi anamlara gelir.

Mesel Cəsiti

SƏRH MESEL → Benzeyende benzətilməde verilir.

"Allah katında isənin durumu, Adəmin durumu gibidir"

MESEL → Lafız değil ondan olaraq meseldir:

"...gözel İlkinin bitisi gözel, kişi olundan faydasız bitti...."

halicki mümkin → topqu verimli olke intarci kişi → dorak olke

MÜSEL MESEL → "Ləğün bir onlaqla ortaya konulan ayettin vecihi gibi deyərləridir. Atasıca gibi

"Ləştərək yapan cesavını gönür."

İLK İLİŞKİLER

1. KİSA SÜ'L KUR'AN

Kur'an'da mercut olan gecmiş peygamberlere ve milletlere ait kissaları ifade eder.

Kur'an'daki kissaların faydaları

- İtikadi konuları, önceki ümmetlerin kissalaryla petistirmek
- Hz. Peygamber'i ve müslümları teselli etmek
- Hz. Muhammed'in nübüvvetini ispat etmek
- Muhatabları düşünürdürmek ve ibret almalarını sağlamak
- İslamin evrenselliliğini ortaya koymak
- Semavi dillerin esasta bir olduğunu beyan etmek.

Kissaların Özellikleri

- Zaman söz konusu değildir. Nekan ve şahis unsurlarla rastlanmaz.
- Bütün kissalar (Nusut haric) parçalar halinde kaldırılmıştır.
- Araplar arasında yaygın olarak bilinen kissalara yer verilmiştir.
- Hangi moksat ile kizza zikrediliyorsa hadiselerin sadece o miktarı verilmektedir.
- Birkac yerde değişik aайлardan ele alınarak tekrar edilmiştir.
- Temsili bir anlatım tarzı secilmiştir.

2. ESBAB-1 NÜZUL

Hz. Peygamber'in nisalet döneminde meydana gelen ve Kur'an'ın bir veya birkac ayetinin yahut bir surenin inmesine yol açan olayı, durumu yada sorgu ifade etmek üzere kullanılır.

Alimler sadece 500 kadar ayetin inis sebaplerinin bulunduğuunu tespit etmişlerdir.

Esbab-1 Nüzul'un Gesitleri

- Dogrudan Hz. Peygamber'e yünltilen sorulara cevaben inen ayetler
- Toplumda infae sebep olan bir olay hakkında inen ayetler
- Herhangi bir meselenin dini hükümlü beyan etmek için inen ayetler

Nüzul Sebebinin Bilmenin Faydaları

- Ayetlerin manalarının anlamayı kolaylaştırır.
- Ayetlerin içerdiği hükümlerin hikmeti anlasılır.
- Ayetin kostettiği asıl mana net olarak ortaya çıkar.
- Ayetlerin kim veya kimlerin hakkında nazī olduğu kolayca tespit edilir.

2. İNHOH-MENSUH

Nesh → Herhangi bir seri hükmün yerine başka bir seri hükmün gelerken öncelinin hükmünden ortadan kaldırılmışdır.

Mensuh → hükmü kaldırılmış olan oyet → hükmü ortadan kaldırılan oyet

Neshin Çesitleri

1. Kur'an'ın Kur'anı
2. Kur'an'ın Sunneti
3. Sunnetin Sunneti
4. Sunnetin Kur'anı (İhtilaflıdır)

Neshin Şartları

1. Ayetler arasında birbirlerileyi válastırılamayacak derecede çelişki olmalı
2. Nasoların Şeri hükmü tasımı ve mensuh nassın ebedi olduğunu daıl bir ifadenin olmaması
3. Mensuhun önce, nashin sonra nazī olmuş olması
4. Neshe konu olan hükmün iyilik ve kâtiplik varlığı tasımadığı
5. Hüküm açısından nashin nassın mutlaka mensuhun seviyesinde veya daha üstün olması

@bidikabci